

Projektas „Standartizuotų mokinių pasiekimų
vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo
lavavimo mokykloms kūrimas, II etapas“

2013

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Vardas, Pavardė

_____

_____

Klasė _____

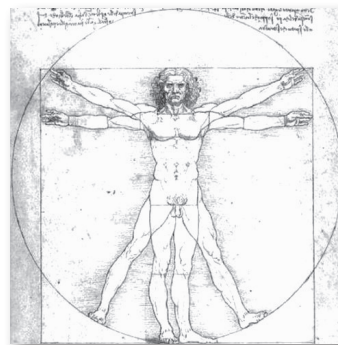
STANDARTIZUOTAS TESTAS

ISTORIJA

8 KLASĖ

1 Kuriai asmenybei tinka šis apibūdinimas?

Buvo puikus menininkas, architektas, išradėjas, muzikantas, domėjosi visatos kilme, nubraižė tūkstančius inžinerinių mechaninių brėžinių, nutapė garsųjį paveikslą „Mona Liza“.

- (A) Erazmas Roterdamietis.
- (B) Leonardas da Vinčis.
- (C) Mikelandželas Buonaročis.
- (D) Nikolo Makiavelis.

2 Kaip vadinama šventa musulmonų knyga?

- (A) Biblija.
- (B) Kodeksas.
- (C) Koranas.
- (D) Šventas raštas.

3 Didžiųjų geografinių atradimų metu keliautojams teko ilgai plaukti per vandenynus. Kurį iš vandenynų perplaukė visi trys keliautojai: K. Kolumbas, F. Magelanas, V. da Gama?

- (A) Arkties.
- (B) Atlanto.
- (C) Indijos.
- (D) Ramųjį.

4 Ką M. Liuteris pavadino pačiu „nekrikščioniškiausiu bizniu“?

- (A) Bažnyčių statybą.
- (B) Indulgencijų pardavinėjimą.
- (C) Knygų spausdinimą.
- (D) Universitetų steigimą.

5 Kuri visuomenės grupė viduramžiais buvo labiausiai išsilavinusi?

- (A) Bajorai.
- (B) Miestiečiai.
- (C) Valstiečiai.
- (D) Vienuoliai.

6 Kam valdant Vilnius tapo LDK sostine?

- (A) Gediminui.
- (B) Jogailai.
- (C) Mindaugui.
- (D) Vytautui.

7 Kurios iš dabartinių valstybių teritorija įėjo į LDK sudėtį XV a.?

- (A) Čekijos.
- (B) Estijos.
- (C) Latvijos.
- (D) Ukrainos.

8 Kurioje eilutėje pateikta teisinga įvykių seka?

- 1 Išleista pirmoji lietuviška knyga.
- 2 Įvyko Žalgirio mūšis.
- 3 Mindaugas vainikuotas karaliumi.
- 4 Pasirašyta Krėvos sutartis.

- (A) 4, 2, 3, 1.
- (B) 1, 3, 2, 4.
- (C) 2, 4, 1, 3.
- (D) 3, 4, 2, 1.

9 Pateiktame aprašyme atpažink keliautoją.

Portugalas, tarnavęs Ispanijai, buvo pirmasis žinomas europietis keliautojas, įplaukęs į nežinomus vandenis ir pavadinęs juos Ramiuoju vandenynu.

Kuris iš keliautojų apibūdintas aprašyme?

- (A) Vasko da Gama.
- (B) Kristupas Kolumbas.
- (C) Ferdinandas Magelanas.
- (D) Amerigas Vespučis.

10 Kurioje eilutėje **visos** minimos sąvokos yra susijusios su reformacijos judėjimu?

- (A) Eretikas, indulgencija, jėzuitai.
- (B) Inkvizicija, islamas, kontrreformacija.
- (C) Katalikas, krikščionybė, pagonybė.
- (D) Musulmonai, popiežius, protestantizmas.

11 Kas **nėra** būdinga viduramžių laikotarpiui?

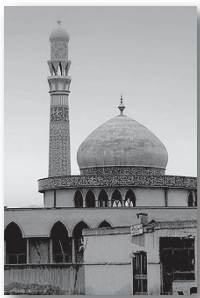
- (A) Natūrinis ūkis.
- (B) Pagonybės plitimas.
- (C) Popiežiaus galių augimas.
- (D) Valstybių tarpusavio karai.

12 Poetas Justinas Marcinkevičius rašė:

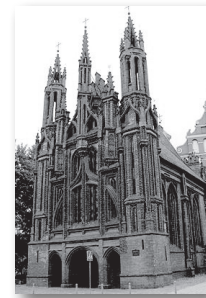
...Mažvydo žygdarbis nepranokstamas. Galime tarti, kad jis išgelbėjo mūsų kalbą. Mažvydas suteikė mums balsą amžinybėje, prakalbindamas mūsų širdis taip intymiai, šiltai ir betarpiškai: broliai ir seserys, imkiat mani ir skaitykiat.

Apie kokį istorinį įvykį rašė poetas Justinas Marcinkevičius?

13 Naudodamasis pateiktomis iliustracijomis, pabaik pildyti lentelę.

Mečetė	
	Katalikai

14 Parašyk, kelinto amžiaus pabaigoje prasidėjo Kryžiaus žygiai į Artimuosius Rytus.

_____

15 Kuria jūra reikėjo plaukti senovės romėnams, kad iš Romos jie patektų į Konstantinopolį?

●

16 Įvardink vieną žinomą jūreivystės technikos išradimą, palengvinusį keliavimą jūromis XV-XVI a.

Išradimas _____

●

17 Remdamasis lentelėje pateiktais faktais, atsakyk į klausimą.

- *Vakarų Romos imperija žlugo 476 m.*
- *Rytų Romos imperija (Bizantija) žlugo 1453 m.*

Kiek amžių skiria šių imperijų žlugimą?

●

18 Įvardink vieną iš įvykių, su kuriuo siejama Naujųjų laikų pradžia?

●

19 Perskaityk teiginį. Mintį pratęsk, daugtaškių vietoje įrašydamas pasirinktą tinkamą žodį ir savo pasirinkimą argumentuodamas.

Bizantijos vienuoliai iš Kinijos pargabeno šilkverpius.

Tai turėjo _____ reikšmę, nes _____
(politinę ar ekonominę)

●

20 Ar LDK kunigaikštis Gediminas galėjo susitikti su Karoliu Didžiuoju? Savo atsakymą paaiškink.

●

21 Į žemiau pateiktus klausimus atsakyk „taip“ arba „ne“, savo pasirinkimą paaiškink.

Ar galėjo Kristupas Kolumbas...

21.1 ...išplaukdamas į kelionę pasiimti šeimos nuotrauką?

●

21.2 ...išplaukdamas į kelionę pasiskiepyti nuo maro?

●

21.3 ...išplaukdamas į kelionę pasiimti spausdintą Bibliją?

●

21.4 ...plaukti karavelės tipo laivu?

●

22 Remdamasis šaltiniais A ir B, atlik toliau pateiktas užduotis.

ŠALTINIS A

Johanas Gutenbergas

ŠALTINIS B

22.1 Kaip šaltinyje B pavaizduotas išradimas siejasi su asmenybe, pavaizduota šaltinyje A?

●

22.2 Kokią reikšmę turėjo šis išradimas?

●

23 Remdamasis šaltiniais A ir B, atlik toliau pateiktas užduotis.

ŠALTINIS A
(Iliustracija)

ŠALTINIS B
(Iš istorijos vadovėlio)

Galilėjo Galilėjus palaikė Koperniko idėjas, vienas pirmųjų tyrinėjo beribę kosminę erdvę, 1610 m. atrado keturis Jupiterio palydovus.

23.1 Remdamasis šaltiniais A ir B, įvardink mokslininką ir jo naudotą prietaisą.

Mokslininkas _____

Prietaisas _____

● ●

23.2 Kelinto amžiaus įvykiai pateikti šaltiniuose?

●

23.3 Paaiškink, kokią reikšmę turėjo prietaiso, pavaizduoto šaltinyje A, išradimas.

●

23.4 Remdamasis šaltiniais A, B ir savo žiniomis, paaiškink, kas sieja G.Galilėjų su M. Koperniku.

●

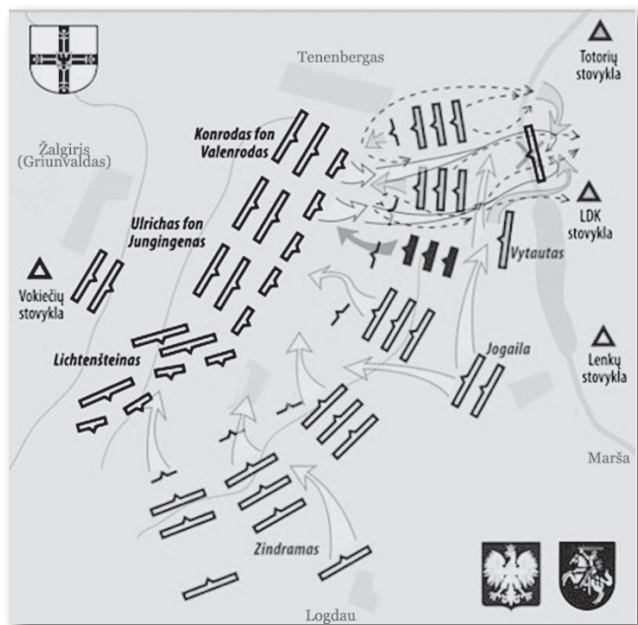
24 Remdamasis šaltiniais A ir B, atsakyk į klausimus.

ŠALTINIS A

2010 m. minėjome svarbios karinės pergalės 600 metų sukaktį. Ji buvo pasiekta bendromis LDK ir Lenkijos karalystės pastangomis. Šią sukaktį paminėti buvo išleista proginė moneta.

ŠALTINIS B

24.1 Kokiam istoriniam įvykiui paminėti skirta šaltinyje A pavaizduota moneta?

Įvykis _____

24.2 Kaip šaltinis B papildė šaltinį A?

_____
 _____

24.3 Įvardink istorinę asmenybę ir šios asmenybės nuopelną, susijusius su šaltinyje B pavaizduotu įvykiu.

Asmenybė _____

Nuopelnas _____

_____

25 Remdamasis šaltiniais A ir B, atlik toliau pateiktas užduotis.

ŠALTINIS A

Romėnų istorikas K. Tacitas 98 metais apie aisčius (baltus) rašė: aisčiai „...garbina dievų motiną...Retai vartoja geležis... Javus ir kitokius vaisius augina ištvermingiau negu tingūs germanai...ieško naudos ir jūroje...krante renka gintarą...“

ŠALTINIS B

(Iš Kvedlinburgo analų)

1009 m. šventas Brunonas, <...> arkivyskupas ir vienuolis, antrais savo atsivertimo metais Rusijos ir Lietuvos (Lituae) pasienyje, pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių vasario 23 d. nukeliavo į dangų.

25.1 Kuo šaltinis A reikšmingas Lietuvos istorijai?

●

25.2 Ką iš šaltinio A sužinome apie aisčių religiją ir verslus?

●

25.3 Kuo šaltinis B reikšmingas Lietuvos istorijai?

●

25.4 Remdamasis šaltiniu B, nurodyk **dvi** to meto religijas.

●

Tęsinys kitame puslapyje. ➡

26 Remdamasis šaltiniais A ir B, atlik toliau pateiktas užduotis.

ŠALTINIS A

(Iš B. Bojetu romano „Filijos nėra namie“)

Šitie žmonės apskritai negyvena, tik leidžia laiką nuo gimimo iki mirties, savo rankų darbą, paslaugas kažkam skiria, tik, žinoma, ne sau.

ŠALTINIS B

(Iš istorijos vadovėlio)

Senjorų žemę dirbo priklausomi valstiečiai <...> Laisvieji valstiečiai prarasdavo asmeninę laisvę, dėl bado ar kitokiomis aplinkybėmis pasiduodami senjoro globai. Valstiečiai vidutiniškai 3 dienas turėdavo dirbti dvaro žemę. Mokėdavo už naudojimąsi žeme, malūnu ir kt.

ŠALTINIS C

(Iliustracija „Vergai senovės Atėnuose“)

26.1 Šaltiniuose A, B ir C pavaizduotos dvi skirtingos gyventojų grupės. Įvardink jas.

A ir C šaltiniuose _____

B šaltinyje _____

26.2 Remdamasis šaltiniuose esančia informacija ir savo žiniomis nurodyk, kuo skiriasi vaizduojamos žmonių grupės viena nuo kitos?

1 skirtumas _____

2 skirtumas _____

26.3 Remdamasis šaltiniu B ir savo žiniomis, nurodyk dvi aplinkybes, kaip valstiečiai tapdavo priklausomi nuo senjoro?

1. _____

2. _____

26.4 Nurodyk vieną priežastį, kodėl šaltiniuose A ir C vaizduojamų žmonių darbas viduramžiais Europoje buvo nebenaudojamas?

●

26.5 Nurodyk vieną bendrą bruožą, kuo panaši žmonių, vaizduojamų A, B ir C šaltiniuose, padėtis visuomenėje?

●

26.6 Šaltinyje A aprašomi žmonės gyveno sunkiau, negu žmonės, aprašomi šaltinyje B. Paaškind, kodėl? Atsakymą pagrįsk dviem teiginiais.

1. _____

---

2. _____

● ●